

MÄGEDE HÄÄL

NR 12/46

Rõuge valla leht

25. november 2021

KAS SINA OLED JUBA RÕUGE VALDA SISSE KIRJUTATUD?

Registreeri end veel sel aastal Rõuge valla elanikuks!

Miks peaks Rõuge vallas elades end siia sisse kirjutama?

Ilmselt ei mõtle kõik töö käivad inimesed just iga päev sellele, kuidas nende maksud omavalitsuse eelarvet toetavad või mil moel need meie elukeskkonnas kajastuvad. Küll aga oleks igapäev lausa kohustuslik endale teadvustada, et vallas elades ja siinseid avalikke teenuseid tarbides on täiesti loomulik, et olete meie valda ametlikult sisse kirjutatud – ainult nii laekub osa teie tulumaksust Rõuge valla eelarvesse. Jooksva aasta tulumaksud laekuvad vastavalt 1. jaanuari elanike nimekirjale, seega palume kõiki Rõuge vallas elavaid inimesi: **kui te ei ole veel Rõuge valla ametlik elanik, siis tehke vallale jõulukink ning kirjutage end meie valda sisse!** Lisaks sellele, et meil kõigil on siin koos tore elada ja iga inimene kujundab

oma tegemistega siinset elukeskkonda, tõuseb igast valda sisse kirjutatud inimesest ka väga otsesest rahalist tulu valla eelarvesse.

Sellele, kuidas kodanike maksuraha kasutatakse, aitab heita valgust valla eelarve. Targalt ja läbimõeldult koostatud eelarve on omavalitsuse eduka toimimise alus, mille mõju tunneb iga siinne elanik. Hea kooliharidus ja tasuta huviharidus, lumest lahti lükatud kodutee, mõnel eluperioodil erilisel vajalikuks osutuvad sotsiaalteenused, hüvitus mujal huvikoolis käivale lapsele – need on vaid üksikud näited sellest, milleks vald oma eelarve kaudu meie elanike arvust sõltuvat tulu kasutab.

Rõuge vallavolikogu valis esimesel istungil esimehe ja aseesimehed

Neljapäeval, 11. novembril 2021 pidas Rõuge rahvamajas oma esimese istungi värske Rõuge vallavolikogu. Võrreldes eelmise koosseisuga on volikogu pea kolmandiku võrra väiksem – 27 asemel 19 liiget – ja see valiti ühes ringkonnas.

Pärast selle nädala esmaspäeval valimistulemuste kinnitamist kutsus esimese istungi kokku Rõuge vallasekretär Mairi Raju-Toots. Volikogu 19 kohast üheksa on valimisliidul Loomes Koos, kes koos kolme EKRE ja ühe Keskerakonna esindajaga moodustavad koalitsiooni. Lisaks on Rõuge vallavolikogus valimisliit Kimmäs Punt viie liikme ja valimisliit Rõuge 200 ühe liikmega.

Istung algas volikogu esimehe valimisega. Ainsa kandidaadina esitati sellele kohale Mati Kuklane, kes sai salajasel hääletusel 16 poolthäält. Kolm hääletusedelit olid kehtetud.

Kuklase esimeseks ülesandeks volikogu esimehena oli kahe volikogu aseesimehe valimise läbiviimine. Kummagi aseesimehe

kandidaate esitati üks – esimeseks aseesimeheks Rein Loik ja teiseks Aigar Kalk.

Salajasel hääletusel saadi vallavolikogu esimene aseesimees Rein Loik valituks 16 poolt- ja kolme vastuhäälega, teine aseesimees Aigar Kalk 16 poolthäälega (üks hääli oli vastu ja kaks sedelit olid kehtetud).

Volikogu esimees Mati Kuklane (keskel) ning teine aseesimees Aigar Kalk (vasakul) ja Rein Loik (paremal). Foto: Viivika Nagel

Rõuge vallavolikogu teine koosseis pärast esimest istungit. Foto: Viivika Nagel

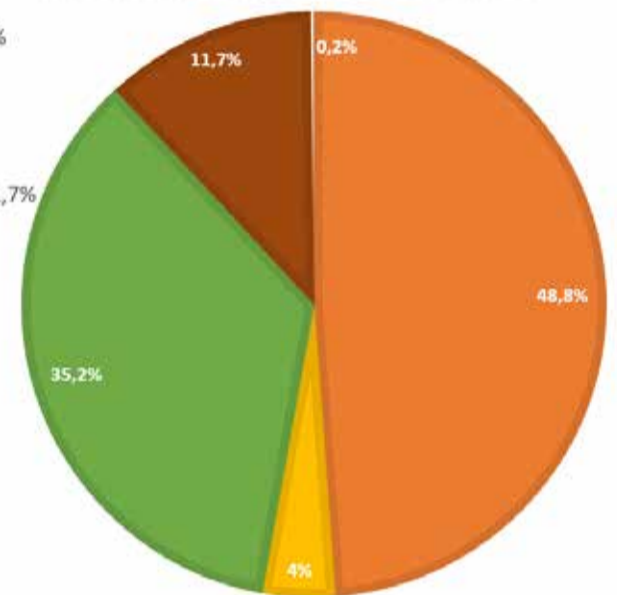
Kuidas moodustub valla eelarve ja millest see koosneb?

Rõuge valla 2021. aasta eelarve tuludeks on planeeritud 8 947 092 eurot.

Suurema osa valla tulust moodustavadki maksutulud, lõviosa neist omakorda üksikisiku tulumaks. Praegu kehtiva seaduse järgi laekub kohalikule omavalitsusele üksusele 11,96% residendist füüsilise isiku maksustatavast tulust. Rõuge valla eelarvest moodustavad maksutulud 2021. aastal kokku 52,8%, sh 48,8% tulumaks ja 4% maamaks. Sellele järgnevad teise suurema tulugrupina saadud toetused – nii riigieelarvest kui näiteks projektide läbiviimises rahastajatelt saadud toetused (2021. aastal kokku 35,2%). Lisaks on vallal võimalus teenida erinevate teenuste ja varade müügist ning vallale kuuluvate pindade välja rentimisest (11,7%). Muud tulud (keskkonnatasud jms) moodustavad eelarve tuludest 0,2%.

MILLEST KOOSNEB VALLA EELARVE?

- Üksikisiku tulumaks 48,8%
- Maamaks 4%
- Toetused 35,2%
- Teenuste ja vara müük 11,7%
- Muud tulud 0,2%

Nagu näete, moodustab tervelt pool sellest "pirukast" just teie, meie valla kodanike, panus. Oleme selle eest väga tänulikud!

Loomulikult ei laeku kogu meie elanike tulumaks otse valla eelarvesse, vaid ainult osa sellest. Näiteks 1100-eurose brutopalgaga inimese tulumaksust laekub valla eelarvesse umbes 130 eurot kuus, 2000-eurose palgaga inimeselt aga juba üle 230 euro kuus. Maksutulu ei laeku tulumaksu mitte maksvate elanikkonna gruppidele nagu lapsed, mittetöötavad pensionärid ja töötud.

See ei tähenda, et tulumaksu mitte maksva või madalama palgaga inimeste sissekirjutus oleks valla eelarve mõistes tähtsusetu – sugugi mitte, iga inimene on meile oluline! Lisaks tulumaksule toob iga valda sisse kirjutatud elanik valla kassasse riigilt n-ö pearaha. "Pearaha" kuulub eelarves toetuste alajaotusesse ja seda on 2021. aastal kokku 2,9 miljonit eurot ehk ligikaudu 32% valla kogueelarvest.

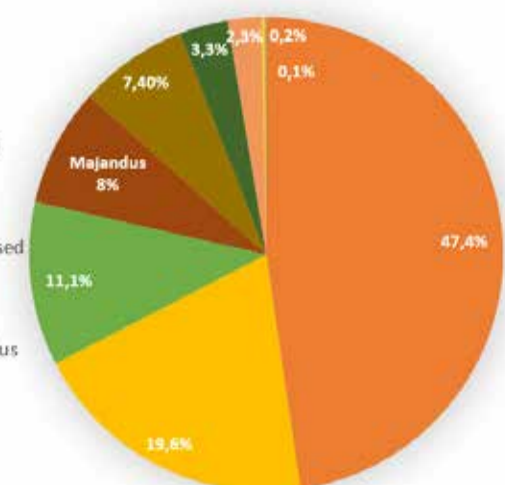
Mida vald minu rahaga teeb?

Valla eelarve kulude poolel on juba rohkem alajaotusi: üldised valitsussektori teenused, avalik kord ja julgeolek, majandus, keskkonnakaitse, elamu- ja kommunaalmajandus, tervishoid, haridus, sotsiaalne kaitse ning vaba aeg, kultuur ja religioon.

Suurim osa valla kuludest läheb meie tuleviku väetiseks – haridus moodustab 47,4% valla eelarve kuludest. Arusaadavalt suure osa ehk ligi viiendiku (19,6%) paigutame meie elanikkonna sotsiaalsesse kaitse. Enam kui kümne protsendiga on eelarves esindatud veel vaba aeg, kultuur ja religioon, muude valdkondade osakaalu valla eelarvest näete järgmiselt jooniselt:

MIDA VALD MINU RAHAGA TEEB?

- Haridus
- Sotsiaalne kaitse
- Vaba aeg, kultuur ja religioon
- Majandus
- Üldised valitsussektori teenused
- Keskkonnakaitse
- Elamu- ja kommunaalmajandus
- Tervishoid
- Avalik kord ja julgeolek

Iga inimene loeb! Kirjuta end veel sel aastal Rõuge valda sisse ja kui oled seda juba teinud, siis küsi naabrilt, kas tema on juba Rõuge valla ametlik elanik!

Volikogu kinnitas teisel istungil vallavanema ja komisjonide juhid

Vähem kui nädal pärast esimest istungit, 17. novembril, toimus Rõuge vallavolikogu uue koosseisu teine kokkusaamine, kus valiti vallavanem ning pandi paika volikogu komisjonid.

Salajasel hääletusel valiti Rõuge vallavanemaks ainus üles seatud kandidaat Britt Vahter 16 poolt-, ühe vastu- ja ühe erapooletu häälega.

Britt Vahter töötas alates käesoleva aasta juuni algusest valla arendusosakonna juhatajana. Samuti on ta juhtinud varemalt Võrumaa Kutsehariduskeskuse juures tegutsevat puidutöötlemise ja mööblitootmise kompetentsikeskust Tsender ning Võru maavalitsuse arendus- ja planeeringuosakonda.

Vahter on seadnud vallavanema töös üheks prioriteediks kohalike teenuste arendamise, et need oleksid kättesaadavad ja paremini korraldatud. „See, et me oleme väiksemad, rahvaarvult vähenemas ja asume ääremaal, tähendab, et me peame olema nutikamad. Mõnusalt väike kogukond ja kaugem asukoht ei ole olemuslikult üldse omadused, mille pärast peaks kurvastama. Ruum, omanäoline loodus ja rahu on tegelikult ju rikkus. Mureks on aga see, kuidas nende tingimuste juures säilitada teenuseid, mis on heaks elukeskkonnaks vajalikud,“ rääkis Vahter. „Vallavalitsus ja volikogu ei ole need kõige targemad, kes kõiki lahendusi teavad. Selleks, et lahendada keerulisi probleeme ja disainida teenuseid, mis meile ühiselt vajalikud on, peame senisest palju enam kaasama kohalikke inimesi, kogukondasid ja eksperte nii lahenduste loomisesse kui pakkumisse.“

Vahter kandideeris volikogu valimistel valimisliidu Loomes koos nimekirjas ning valiti 55 häälega volikokku. Pärast Britt Vahteri suundumist vallavanemaks tuleb volikokku asendusliikmena Rein Lepp.

Samuti otsustas volikogu moodustada järgmised alatised komisjonid: majandus- ja arengukomisjon, haridus- ja sotsiaalkomisjon,

keskkonna- ja korralduskomisjon ning kultuuri- ja külaelukomisjon. Revisjonikomisjon on kolmeliikmeline, kõigis teistes komisjonides on 14 liiget.

Komisjonide esimehed ja aseesimehed valiti salajasel hääletusel, mille tulemusel:

- majandus- ja arengukomisjoni esimees on Rein Loik, aseesimees Kalvi Kõva;
- haridus- ja sotsiaalkomisjoni esimees on Katrin Pudersell, aseesimees Kalvi Kõva;
- keskkonna- ja korralduskomisjoni esimees on Aigar Kalk, aseesimees Tarvi Tuusis;
- kultuuri- ja külaelukomisjoni esimees on Tiit Niilo, aseesimees Sirje Pärnapuu.

Viimase päevakorrapunktina määras volikogu vallavanema töötasu, milleks on kahekordne Eesti keskmine brutokuupalk.

Rõuge vallavolikogu valis teisel istungil vallavanemaks Britt Vahteri ning andis talle volitused vallavalitsuse moodustamiseks. Foto: Viivika Nagel

Valminud on Rõuge aleviku kaubanduskeskuse kohaanalüüs

AS Kobras on Rõuge Vallavalitsuse tellimisel koostanud Rõuge aleviku kaubanduskeskuse asukohavaliku eksperthinnangu, mille eesmärk oli välja selgitada Rõuge aleviku kaubanduskeskuse rajamiseks parim asukoht.

Experthinnangu kohaselt on kaubanduskeskuse rajamise kõige paremaks asukohaks Laadaplatsi kinnistu, mis eristub teistest võimalikest alternatiividest ennekõike oma hea funktsionaalse asukoha, ligipääsetavuse ning majandusliku tasuvuse poolest.

Experthinnanguga saab tutvuda Rõuge valla veebilehel aadressil www.rauge.ee/detailplaneeringud.

Rõuge Vallavalitsus ootab kõiki huvilisi neljapäeval, 2. detsembril 2021 kell 18.00 Rõuge rahvamaja eksperthinnangut tutvustavale avalikule arutelule. Arutelu toimub järgides kehtivaid piiranguid ja käitumisjuhiseid. Osaleda saab ka veebi kaudu, vastava lingi leiab enne arutelu toimumist valla kodulehelt.

Teemakohased küsimused saab saata enne arutelu e-posti aadressile planeering@rauge.ee. Palume küsimused saata hiljemalt 29.11.2021, neile vastame avaliku arutelu käigus.

Lisainformatsiooni avaliku arutelu toimumise kohta saab planeeringu- ja ehitusspetsialistilt (Krislyn Prants, 525 3907, planeering@rauge.ee).

Rõuge kaubanduskeskuse võimalikud asukohad. Väljavõte Rõuge kaubanduskeskuse kohaanalüüsist

Bussiliin 166A peatub alates novembrikuust ka Rõuge kooli juures

Kagu Ühistranspordikeskusest antakse teada, et AS Hansa Bussiliinide teenindataval bussiliinil 166A (Mõniste – Saru – Karisöödi – Varstu – Rõuge – Võru) lisandub alates 1. novembrist peatus ka Rõuge kooli juures (kell 11.36).

Vaata bussi teekonda ja graafikut www.peatus.ee kodulehelt.

Kallis Rõuge valla rahvas!

Kohaliku omavalitsuse valimised on nüüd selja taga. Täna kõiki, kes mind usaldasid ja mulle oma hääle andsid. Olen südamest liigutatud, et teid oli nii palju. Tänu teile kogusin ma meie vallas kõige suurema hääletasaagi.

Neljapäeval, 11. novembril kogunes uus Rõuge valla volikogu oma esimesele istungile, kus mind valiti Rõuge vallavolikogu esimeheks. Suur tänu volikogule selle usalduse eest! Mulle on suur au ja suur kohustus seista järgnevat neli aastat Rõuge valla inimeste heaolu ja turvatunde eest.

Valla kõige suuremaks probleemiks on elanikkonna vananemine ja vähenemine. Meie valla elanikkond väheneb aastas umbes saja inimese võrra. Ilus unistus on selle trendi pea peale pööramine ja selle nimel tasub vaeva näha. Pealinnast kõige kaugemal asuva omavalitsusena vajame selle unistuse täideviimiseks teie kõigi tuge. Et vähegi pildil püsida, peame oma koolivõrku tegusana hoidma.

Kuna elektri ja kütte hinnad on viimasel ajal kosmilise kiirusega tõusnud, siis tuleb

vallal tegeleda selle tagajärgedega. Selleks et koolide, rahvamajade ja teiste ühiskondlike hoonete suurenenud energiakulud kontrolli alla saada, tuleb meil tõenäoliselt hüpata rohepöörjate rongile ja varustada need hooned energiasäästlike lahendustega. Nende tegevuste jaoks on meil plaanis kaasata Euroopa Liidu struktuurifondide raha. Näen selles suurt potentsiaali ja võimalust meie valla kulude optimeerimiseks. Energiakuludelt kokku hoitud raha saame kasutada vallarahva jaoks oluliste tegevuste rahastamiseks ja meie tublide töötajate palkade tõusuks.

Rõuge vallal on siiani päris hästi läinud. Kokku hoides ja koos tegutsedes saame kõik anda oma panuse selleks, et meil veel paremini läheks. Kõik teie head mõtted ja ideed on teretulnud.

Alates detsembrist ootan teid teisipäeviti kell 9–12 oma murede ja ettepanekutega Rõuge vallamajas.

Lugupidamisega
Mati Kuklane
Rõuge Vallavolikogu esimees

Raamatupidajad Mõniste ja Varstu teenuskeskustes

Valla raamatupidajad on Mõniste ja Varstu teenuskeskustes reedel, 10. detsembril: Kell 8.00–10.30 Mõnistes ja kell 11.00–14.00 Varstus. Rohkem infot finantsosakonna telefonil 785 9352.

Rõuge vallavalitsus ootab oma meeskonda kultuuri- ja spordispetsialisti

Kultuuri- ja spordispetsialisti põhiülesanneteks on korraldada ja koordineerida kultuuri- ja sporditöö valdkonda ning pakkuda tervist toetavaid tegevusi Rõuge valla elanikele. Ametijuhendiga saab tutvuda Rõuge valla veebilehel www.rauge.ee/kontaktid.

Oled sobiv kandidaat, kui:

- sul on kõrgharidus (võib olla omandamisel);
- vastad avaliku teenistuse seaduses kohaliku omavalitsuse ametnikule kehtestatud nõuetele;
- tunned hästi kultuuri-, spordi- ja rahvatervise valdkonda;
- valdad eesti keelt C1-tasemel, ja inglise keelt suhtlustasandil;
- sul on hea koostöö- ja suhtlemisoskus;
- suudad algatada uusi ideid ja neid ellu viia;
- oled loominguiline, aktiivne, paindlik ja positiivse ellusuhtumisega;
- sul on B-kategooria juhiluba.

Kasuks tuleb töökogemus avalikus sektoris.

Omalt poolt pakume:

- võimalusi eneseteostuseks;
- vaheldusrikast tööd;
- koolitusi enesetäiendamiseks;
- toetavat meeskonda;
- töökohta maalilises Rõuges;
- meeleolukaid ühisüritusi;
- kodukontoripäevi;
- 35 kalendripäeva pikkust põhipuhkust.

Teenistusse asumise aeg: kokkuleppel

Kandideerimiseks esitada sooviavaldus, CV, motivatsioonikiri, kirjalik nõusolek andmete kogumiseks (taustauuringu tegemiseks: karistusregister, varasemad tööandjad, Google) kuni konkursi lõpptulemuseni ja haridust tõendavate dokumentide koopiad hiljemalt 29. novembril 2021. a Rõuge Vallavalitsusse aadressil vald@rauge.ee.

Kontaktisik: personalispetsialist Kadri Vaglates (personal@rauge.ee, 5385 1536).

TULE RÕUGE VALDA

kultuuri- ja
spordi-
spetsialistiks!

Vaata lähemalt:

www.rauge.ee/konkursid

Kandideeri kuni
29. novembrini!

Lastekaitstjad – hingelt kaitstjad

Sellest sügisest on Rõuge vallas tööl kaks uut lastekaitsepspetsialisti, kelle ülesanne ja missioon oma ametis on kaitsta meie lapsi ja noori ning toetada peresid. Elin Needo ja Hanna Loore Marjeta Salumäe jaoks on ametikoht Rõuge valla lastekaitsepspetsialistina selles valdkonnas esimene, kuid mõlema haridustee ja varasemad töökogemused toetavad seda rolli igati: Elinil on psühholoogia- ja Hanna Loorel sotsiaalteaduste haridus.

Noored spetsialistid on oma ametis praeguseks juba väga hästi kohanenud, tööse sukeldunud ning meie armsas Rõuge vallas agaralt laste ja perede heaolu tagamas. Palusime neil jagada oma mõtteid esimestest töökuudest.

Hanna Loore Marjeta Salumäe. Foto: erakogu

Hanna Loore Marjeta:

“Olen väga õnnelik, et sain võimaluse asuda tööle lastekaitsepspetsialisti ametikohale Rõuge valda. Esimeste kuude jooksul olen kohtunud väga toredate vanemate ja lastega, kellega koostööd teha. Olen õnnelik, et saan peale õpinguid olla taas tagasi oma kodukohas ja aidata kaasa laste heaolu parandamisele. Usun ka, et suudame üheskoos peredega leida lahendusi, et tagada meie laste ja noorte parem tulevik.”

Elin:

“Lastekaitsepspetsialisti töö ei ole kunagi igav ega üksluine. Tore on suhelda erinevate inimestega ja olla neile abiks probleemide lahendamisel. Nähes ja kogedes, missuguste probleemidega inimesed igapäevaselt kokku puutuvad, olen hakanud palju rohkem hindama minu enda elu ja väärtustama teadmist, et heaolu on ikka meie endi kätes ning elu on valikute küsimus.”

Elin Needo. Foto: erakogu

Kogu novembrikuu on ka sotsiaalkindlustusamet pööranud tavalisest rohkem tähelepanu lastekaitsetöötajate rollile ja tähtsusele ning julgustab nii vanemaid kui lapsi abi saamiseks lastekaitsetöötaja poole pöörduma. Kampaniaga „Hingelt kaitstja“ kinnitatakse ühiskonnale, et:

- Lastekaitsetöötaja tegevuste keskpunktis on alati laps, tema õigused ja heaolu.
- Lastekaitstja on inimene, kes teeb oma tööd suure südamega ja kogu hingest.
- Lastekaitstja töö on selgitada välja lapse arvamus ning arvestada sellega nii palju kui võimalik.
- Laps ja pere on oma elu eksperdid, kelle arvamus on väga oluline. Igale lapsele otsitakse sobivaid lahendusi reeglina koos perega.
- Lapse ja pere abistamiseks teeb lastekaitsetöötaja koostööd teiste spetsialistidega – õpetajate, politsei, kohaliku omavalitsuse, arstide, huvihariduse pakkujate ja teistega. Lastekaitsetöötaja koondab kokku erinevad asjatundjad ja hoiab selle võrgustiku, mis last ja tema lähedasi toetab, koos.

• Lastekaitstja ei ole toeks ainult suurte probleemide lahendamisel, vaid aitab neid ka ennetada. Iga lapsevanem võib lastekaitse poole hinnanguid kartmata pöörduda ja abi küsida.

„Kuivõrd lastekaitstjate töökoormus kasvab aasta-aastalt ning voolavus on nende seas päris kõrge, on tähtis seda elukutset ühiskonnas senisest enam väärtustada. Kahjuks käib lastekaitsetöö avaliku kuvandiga kaasas ohtralt müüte ja valearusaamu, mis osalt tulevad kaugest minevikust ja osalt palju tähelepanu saavatest üksikjuhtumitest. Lastekaitsetöötajad teevad inimesed on hinge ja südamega asja juures ning püüavad alati leida igale lapsele parima lahenduse,” rääkis sotsiaalkindlustusameti lastekaitse osakonna juht Ebeli Berkman sellest, kuidas kampania idee alguse sai.

Kes on Rõuge valla 2021. aasta säravaimad tähed? Ootame kirjalikke ettepanekuid kuni 9. jaanuarini 2022!

- elutöö preemia
- aasta kohaliku elu täht
- aasta kultuurielu täht
- aasta hariduselu täht
- aasta külaelu täht
- aasta keskkonnatäht
- aasta sporditäht
- aasta tähttegevõtja
- aasta tõusev täht
- aasta täheke
- aasta seniortäht
- aasta tähttegu.

Leia vorm aadressilt rauge.ee/aunimetused

Küttehooaeg on alanud – kas sinu kodus on vingugaasiandur?

Me kõik teame, et suitsuandur on kohustuslik igas kodus, olenemata kütteliigist. Selleks, et ära hoida õnnetusi lõhnatu, värvitu ja tapva vingugaasiga, jõustus 1. märtsil 2021 tuleohutuse seaduse muudatus, mis teeb vingugaasianduri kohustuslikuks ka neis hoonetes, milles on tahkeküttega pliit, kamin või ahi.

Kui sinu kodus on selline kütteseade, siis palun paigalda vingugaasiandur vastavalt tootja kasutusjuhendile esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui 1. jaanuariks 2022, sest ruumides, kus on korstnaga ühendatud gaasiandur, on vingugaasiandur kohustuslik juba praegu.

Head Rõuge valla elanikud, kes te ei saa erinevatel põhjustel endale vajalikku vingugaasiandurit soetada, palun andke sellest meile teada.

Rõuge pritsimehed on valmis vajadusel vingugaasianduri teile ise ostma, samuti tuleme heal meelel seda teile koju paigaldama ja nõustama.

Rõuge priihtlikele pritsimeestele saab vingugaasianduri soetamise ja paigaldamise soovist teada anda telefoni teel: 521 6732 (Kalvi) või 509 4222 (Jaanus).

NB! Pea meeles, et vingugaasiandur ei asenda suitsuandurit ega vastupidi.

Rõuge alevikus tõuseb alates 1. detsembrist 2021 toasooja hind

Alates käesoleva aasta 1. detsembrist on toasooja hind Rõuge alevikus koos käibemaksuga 79,37 €/MWh (ilma käibemaksuta 66,14 €/MWh).

Hinnatõusu valem on kooskõlastatud konkurentsiametiga, ameti hinnangul on see vastavuses kaugkütteseadusega (§ 9 lg 10). Seaduse kohaselt jäävad kõik hinna komponendid peale kütusekulude (sh aktsiis ja marginaal) samaks, seega on uus hind põhjendatult kulupõhine. Rõuge aleviku katlamajas on kasutusel hakkpuit ja LPG, nende kütuste ülemaailmsest hinnast lähtub ka aleviku kaugsoojuse hind. Uus hinnavalem kehtib kuni 1. novembrini 2024.

Kaugkütteseaduse paragrahvides 8 ja 9 toodud põhimõtete järgi peab kehtestatud piirhind tagama soojaettevõtte tööks vajalik

tegevuskulude katmise (sh soojatootmise, -jaotamise ja -müügi seotud kulud) ning keskkonna-, kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmise. Samuti peab kehtestatud piirhind võimaldama ettevõtetel teha investeringuid oma tegevusse ja arendusse ning osa hinnast moodustab ka põhjendatud tulukus.

Indrek Ülper

OÜ Rõuge Kommunaalteenus
juhatuse liige
5560 1366, kommunaal@rauge.ee

OÜ Rõuge Kommunaalteenus

Telia kiire internet jõuab sel aastal pea 2000 Võrumaa koduni

Telia on tänava aktiivselt jätkanud oma interneti püsivõrgu arendustega, mille käigus jõuab kiire ja tänapäevane internetiühendus ka ligi paari tuhande Võrumaa koduni.

Telia Eesti võrgu ja infrastruktuuri valdkonna juhi Toivo Praakeli sõnul on ettevõtte 2021. aastal juba rajanud või hetkel rajamas oma interneti püsivõrku erinevates Võrumaa piirkondades.

„Mahukamad arendused on juba toimunud näiteks Võru linnas ning Võru, Antsla ja Rõuge vallas. Selle aasta viimastel kuudel on suuremad võrguarendused käimas veel Antsla vallas. Kõigi nende tööde käigus jõuab varasemaga võrreldes koguni kordades kiirem internetiühendus sadade majapidamisteni,“ ütles Praakel.

Telia võrgujuhi kinnitusele arendab ettevõtte maakonnas oma interneti püsivõrku peamiselt läbi kahe tehnoloogia.

„Need kodud, kuhu jõuab meie valguskaabel, saavad kasutada Telia püsivõrgu kiirusega kuni 1Gbit/s. Kodudele, milleni jõuab vaskkaabli ühendus, saame aga tänu moodsale tehnoloogiale pakkuda kiirusi kuni 200 Mbit/s. Seega on võimalik mõlemal puhul nautida tänapäeva

vajadustele vastavaid internetiühenduse kiirusi.“

Seda, millise kiirusega Telia interneti konkreetse aadressini jõuab, saavad kõik Võrumaa elanikud mugavalt kontrollida Telia veebilehelt www.telia.ee/koduinternet. Samas kohas näeb infot ka selle kohta, milliste aadresside puhul on parasjagu käimas Telia interneti püsivõrgu arendustegevus.

„Lisaks kutsume üles kõigil interneti püsivõrgu arendustegevuse soovijatel endast märku andma, sest mida suurem on ühes piirkonnas elavate inimeste huvi moodsa võrgu vastu, seda suurema tõenäosusega see sinna rajatakse,“ lisas Praakel.

Kodude arv piirkonniti, kuhu Telia kiire püsivõrgu jõuab 2021. aastal juba jõudnud või jõuab:

Võru linn	917
Antsla vald	554
Võru vald	253
Rõuge vald	203

Raigo Neudorf

Telia Eesti AS meediasuhete juht

Rõuge Saunamaa tegi algust saaljalgpalli meistriliigas

Rõuge Saunamaa tegi algust saaljalgpalli Coolbet meistriliigas. Kahe mängu järel ollakse tabeli keskel, viiendal kohal. Esimene mäng kaotati

3:8 Eesti hõbeda võistkonnale Tartu Ravens Futsal. Teises mängus võideti JK Kohilat 4:2.

Rõuge Saunamaa meeskond. Foto: Pait Priidik Pettai

Rõuge kiriku torni remondi ettevalmistustööd edenevad

Eelmises artiklis, mis puudutas Rõuge kiriku torni remonti, oli juttu tööde kallinemisest ja tööde alguse edasilükkumisest. Kogudus on ehitaja lisahinnapakumise alusel andnud sisse taotluse Muinsuskaitseameti kriisifondi ning tööde algus lükkub tulevasse, 2022. aastasse. Täna on annetatute abil kogunenud remondifondi 1095 eurot. TÄNAME TOETAJAJID!

Kogudusel oli koos Rõuge valla ja Muinsuskaitseametiga tornitööde teostamiseks käesoleval aastal summa koos, kui ehitaja poolt läbiviidud lisauringud ja COVID-kriis kerkinud materjalide hinnad remondieelarves augu tekitasid. Lisaks vajamineva 18 000 euro leidmiseks esitas Rõuge Maarja Kogudus Muinsuskaitseameti kriisifondi taotluse ja algatas avalikkuses annetuste kogumise kampaania. Täna on Rõuge Coopi poes ja Tervisekeskuses asuvate annetuskastide ning teiste annetatute abil kogunenud remondifondi 1095 eurot, mis on märkimisväärne summa.

Kuna kiriku tornikiivri ehitustööd lükkuvad tulevaste aastasse, siis jätkame annetuste kogumist Rõuge aleviku annetuskastidesse, koguduse kantseleisse ja EELK Rõuge Maarja koguduse arveldusarvele SEB pangas EE501010402007421005 (selgitusse kirjutata „TORN“).

AITÄH, ET TOETAD KOHALIKKU KIRIKUT!

Rõuge kiriku torni tipus peaks 2022. aasta sügisel olema risti asemel tagasi vana ajalooline restaureeritud kupp. Foto: Indrek Hunt

Õnnistatud peatselt algavat adventiaega soovides,
Indrek Hunt
juhatusel liige
Rõuge Maarja kogudus

Kagu-Eesti haarab rahvaterviselt sarvist

3. novembril korraldas Tervise Arengu Instituut (TAI) veebi teel koostöökoostumise Kagu-Eesti kohalike omavalitsuste (KOVde) esindajatele, mentoritele ning maakonna rahvatervisepetsialistidele, et startida üheskoos teekonnal, mis aitab rahvaterviselt sarvist siht seada. Kagu-Eestis alustavad rahvatervisepetsialistid kahe tervisenäitaja vaates on Kagu, Rõuge, Otepää, Valga, Tõrva ja Põlva.

Uutele liitunud anti julgustuseks ülevaade 2020. aasta pilootprojekti raportist, kus osalesid Põlva vald (tiimi juhtideks Janika Usin ja Kaire Zopp) ning Rõuge vald (tiimi juht Triinu Öispuu). Nende valdade näidetel prooviti läbi teenusedisaini põhimõtete kasutamise suurendada omavalitsuse võimekust rahvaterviseprobleemide ennetamisel.

Sarnaselt Lääne-Virumaal alustanud omavalitsustele saavad ilmselt ka Kagu-Eestis fookusteemadega olema laste- ja noorte vaimse tervise ning toitumise ja liikumise teemad, sest need on ühel või teisel kujul valukohaks kõikjal Eestis. Lastele ja noortele keskendumine on vajalik, et tulevikus saaks suurendada tervena elatud aastate hulk ja paraneda tervise enesehinnang. Just nende kahe tervisenäitaja vaates on Kagu-Eesti võrreldes teiste piirkondadega kehvas seisus – näiteks erineb Põlvamaa tervena elatud aastate hulk sünnimomendil (46 aastat) Eesti parimast näitajast (Hiiumaa 60,8 aastat) rohkem kui kümne eluaastaga.

„Selleks et saaks tekkida muutus rahvatervisepetsialistide, on vaja saavutada muutus omavalitsuste lähenemises. Ressursid on alati piiratud, kuid läbi ümberkorralduste ja mõttemustrite muutuse on võimalik neid

efektiivsemalt kasutada. Praegune ülemaailmne pandeemia aitab olukorda paremini mõista ja ehk ka vajalike otsused mõnevõrra kiirendada. Nagu ütlevad klassikud: head kriisi ei saa raisku lasta!” sõnastas väljakutse TAI paikkonna ja töökohtade valdkonna vanempetsialist Kaidy Aljama.

Murekohtade kaardistamisel, analüüsil ning tegevusstrateegia koostamisel on Kagu-Eesti KOVle abiks nii mentorid Krista Pegolainen-Saar, Elo Paap ja Maali Käbin, maakonna rahvatervisepetsialistid kui ka TAI enda spetsialistid. Vastavalt KOV-i vajadustele pakutakse protsessi käigus erinevaid koolitus- ja arenduspäevi.

„Tänu pilootprojektile saime väärt kogemuse, et piiratud kokkusaamise tingimustes on võimalik asjad tehtud saada ka virtuaalseid kanaleid kasutades. Kindlasti võib see protsessi seetõttu pisut pikendada ning rohkem tuleb tähelepanu pöörata meeskonna motivatsiooni hoidmisele, kuid me oleme selleks loodetavasti valmis,” annab Aljama kindlustunde, et midagi tegemata ei jää.

Hetkel on KOV-de töö algatamise faasis, kus moodustatakse meeskondi ning hakatakse olemasolevatele teadmistele tuginedes võtma fookusesse tähelepanu vajavaid teemasid.

Pilootprojekti raportiga on võimalik üksikasjalikumalt tutvuda internetis aadressil https://www.terviseinfo.ee/images/TAI_KOV_loppraport_210514.pdf

Kõiki kõnealuseid tegevusi rahastatakse Norra toetusest 2014–2021 finantseeritud projektist „Rahvatervisepetsialistide võimekuse ja kompetentside suurendamine kohalikes omavalitsustes“.

Võrumaa Partnerluskogu avab ettevõtluse meetme taotlusvooru

Taotlusvoor Ettevõtluse meetmetele on avatud 24.–31. jaanuaril 2022.

Alameede 2.1 – “Covid-19 kriisi mõju leevendamine”

Taotlusi saavad esitada Antsla, Rõuge ja Võru valla territooriumil vähemalt ühe aasta tegutsenud mikro- ja väikeettevõtjad, füüsilisest isikust ettevõtjad, kelle käibelangus tulenevalt Covid-19 kriisi mõjust on võrreldes 2019 aastaga vähemalt 30%. v.a. Orava ja Misso piirkond

Alameede 2.2 – “Väikeettevõtete arendamine”

Taotlusi saavad esitada Antsla, Rõuge ja Võru valla territooriumil vähemalt ühe aasta tegutsenud mikro- ja väikeettevõtjad, füüsilisest isikust ettevõtjad, kes tegutsevad valdkonnas, mis on üles loetletud Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatoris EMTAK 2008 jaos C: töötlev tööstus ja kes tegutsevad teenuse valdkonnas, mis on suunatud tegevus piirkonna elanikele v.a. Orava ja Misso piirkond.

Taotlused tuleb esitada PRIA e-teenuse keskkonna kaudu välja kuulutatud taotlusvooru esimesest päevast kuni viimase päeva kella 16.00-ni.

Projektitaotluste hindamise tähtaeg Võrumaa Partnerluskogus on hiljemalt 27. aprill 2022.

Taotlemise info: <https://voruleader.ee/2022-taotlusvoor>.

Rahvaloendus algab rahvastikuregistrist, palun vaata oma andmed üle!

Selle aasta lõpus toimub Eestis rahva ja eluruumide loendus. Kümme aastat tagasi tuli loendaja koju ning ühiselt märgiti muuhulgas üles nii pereliikmete andmed kui ka eluruumide suurus, köögi ja vannitoa olemasolu jne. Seekord saame suurema osa vajalikest andmetest e-riigile kohaselt registrist ja küsitluse ankeet saab olema kõigest lehekülj. Rahvaloenduse projektijuht Liina Osila toob välja kõige olulisema, mida loenduse kohta praegu teadma peaks.

Loendus põhineb suure osas registriandmetel

E-riigile kohaselt korraldame loenduse suuresti registrite põhisel. See tähendab, et riik saab pea kogu vajamineva info erinevatest riiklikest registritest. Näiteks rahvastikuregistrist, ehitusregistrist, hariduse infosüsteemist. Kokku on loenduse jaoks kasutatavaid registreid ligi 30. Lisaks registritest andmete kokku kogumisele toimub ka valikuuring, mille lühikesele küsimustikule saavad vastata kõik Eesti inimesed.

Esimene käik on rahvastikuregistrisse

Loenduse ja registrite andmete kasutamise eelduseks on, et sealne info oleks ajakohane ja usaldusväärne. Selleks ongi vaja iga Eesti elaniku panust. Kutsume kõiki esimese sammuna rahvastikuregistrist oma andmeid üle vaatama ning ajakohastama oma hariduse, rahvuse, elukoha andmeid ning kontakte. Registriküsitlus lisada elukohana ka mitu aadressi ehk kui alalisi elukohti on mitu, siis tuleb valida üks neist peamiseks ning ülejäänud aadressid saab esitada lisa-aadressidena. Eesti seaduste järgi tuleks uude kohta kolides end kuni 14 päeva jooksul rahvastikuregistris registreerida ja see kehtib ka rendikorterite puhul. Andmete korrastamine on suur samm eesootava e-loenduse õnnestumiseks.

E-küsimustik avaneb vastamiseks 28. detsembril

Valikuuringusse valitud 60 000 inimesele on küsitlusele vastamine kohustuslik, kuid vastama on oodatud kõik Eesti elanikud. Küsimustikus on mõned küsimused keelte (sh emakeele)

oskuse, rahvuse, murrete, religiooni, tervise ja rände kohta. Millegi üleilgse küsimiseks või juba registrites olemasoleva kohta keegi inimesi tülitama ei hakka. Valikuuring on veebis vastamiseks avatud vahemikus 28. detsember 2021 - 15. jaanuar 2022. Julgustame kõiki seda täitma, iga vastus läheb arvesse ja on väga oluline täpsete tulemuste saamiseks.

Loendusmoment on aasta viimane päev

Üks rahvaloenduse põhimõtteid on ühtne loendusmoment ehk konkreetne kokkulepitud ajahetk, mis seisuga andmeid kogutakse olenemata andmete esitamise ajast või viisist. Eesti loendusmoment on sel korral 31.12.2021 kell 00.00 ehk kõik nii registrite kui ka küsitluse andmed kogutakse selle kuupäeva seisuga ning nii tekib nii-öelda pilt meie rahvastiku, perekondade ja eluruumide seisust just sel ajahetkel. Nii toimides on andmed võrreldavad ka rahvusvaheliselt. Kui perre sünnib laps 31.12.2021 kl 00.15 siis see laps seekordses rahvaloenduses ei kajastu.

Ettevaatust kelmidega

Kõigil tasub olla jätkuvalt tähelepanelik, sest mitmetes riikides on rahvaloenduse tuules ka kelmid aktiveerunud. Ka Eestis võivad pahatahtlike eesmärkidega inimesed paraku rahvaloenduses näha võimalust inimeste kõnetamiseks. Seetõttu tuleb meelde – rahvaloendaja ei küsi kunagi Sinu ID-kaardi või pangaparoole, krediit- või deebetkaardi numbreid, palgainfot. Samuti ei nõuta küsitluse eest tasu ega ka vastamata jätmise eest ei trahvita. Igasugusest kahtlustest tuleks kindlasti politseile teada anda.

Lisainfot rahvaloenduse kohta saab uurida kodulehelt www.rahvaloendus.ee ning küsida statistikaameti telefonil 6259300.

Liina Osila,
Rahvaloenduse projektijuht

Eesti Geenivaramu käivitas mastaapse isiksuseuuringu ja ootab kõiki osalema

Alates 15. novembrist saavad kõik rohkem kui 200 000 geenidonorit osaleda maailmas ainulaadselt suure isiksuse uuringus, mis heidab valgust inimeste isiksuse, geenide, kogemuste ja tervise vahelistele seostele. Osalejad saavad kohe pärast veebiküsimustikule vastamist personaalset tagasisidet oma peamiste isiksuseomaduste kohta.

Uuringus osalemise kohta leiab lisainfot veebilehel geenidonor.ee/isiksuseuuring. „Igal geenidonoril on võimalus saada teada enda kohta midagi uut ning panustada seeläbi teaduse arengusse,“ ütles uuringu üks eestvedajatest Uku Vainik. Tartu Ülikooli Eesti geenivaramu ja psühholoogia instituudi koostööna läbiviidava uuringu eesmärk on selgitada välja, millised elukogemused ja geenid isiksuseomadusi kujundavad ja kuidas isiksuseomadused avalduvad tervises.

Isiksuse mängib olulist rolli pea igas eluvaldkonnas. Selle mõistmine aitab teha paremaid otsuseid näiteks töökoha valikul. Vainiku sõnul aitavad paremad teadmised isiksuseomaduste kohta olla abiks ka juhtidele, psühholoogidele, treeneritele või arstidele, kes võiksid anda inimeste eripäradega arvestavaid soovitusi. „Mõnele inimesele on loomumasem üks töö, treeninguvorm või raviviis, teisele aga hoopis midagi muud. Seega on oluline teha uuringuid, mis kaardistavad võimalikult täpselt isiksuseomaduste seoseid sobivate valikutega ja toimetulekuga erinevates eluvaldkondades,“ lisas Vainik.

Peamiselt liigitatakse isiksuseomadused

viide suurde gruppi ehk nn Suurde Viisikuisse – ekstraversus, neurootilisus, avatus, sotsiaalsus ja meelekindlus – ning iga grupi sees saab omakorda eristada paljusid spetsiifilisemad omadusi. Uuringu kaasjuhi Edinburghi ülikooli psühholoogia kaasprofessor René Mõttuse sõnul ootab suurem osas isiksuseomadustega seotud geenidest ja elukogemustest veel avastamist, kindel on aga see, et neid on tohutult ning iga isiksuseomaduse puhul on need seosed suuresti isemoodi. Seega on läbimurde saavutamiseks vaja just selliseid suuri ja põhjalikke uuringuid, nagu geenivaramu isiksuseuuring. Samuti võimaldab see uuring senisest täpsemalt kaardistada, kuidas isiksuseomadused avalduvad tervises.

Uuringus on oodatud osalema kõik geenidonorid – mida rohkem osalejaid, seda unikaalsem on uuringu tulemusena tekkinud andmestik erinevate inimeste isiksuseomaduste, geenide, elukogemuste ja tervise kohta. Osaleda saab nii eesti kui vene keeles.

Eesti Geenivaramu

Üleskutse näitusele Mõniste Päkapiikumaa 25!

Kutsume kõiki, kes on külastanud aastate jooksul Mõniste Päkapiikumaad, saatma meile oma meenutusi ja pilte külastustest, sest koostame Päkapiikumaa juubeliaasta täitumise puhul fotode ja lugude näituse läbi veerandsaja.

Info edastamiseks saate kasutada endale sobivaid viise. Tulles ise Mõniste Talurahvamuuseumisse kohtale, on teile muuseumi külastus koos giidiga tasuta. Fotost saame teha ka kohapeal koopia ja loo võime teie meenutuse põhjal ise kirja panna. Ümbrikuposti kasutades tuleks see adresseerida Võrumaa Rõuge Valda Kuutsi külla, indeks 66018. Meili saatmiseks on aadress airi.ryyttli@wi.ee ja muuseumi Facebooki lehele võite ka ise postitusi teha. Juhul, kui te ei soovi loo või foto avalikustamist ja saadate meile info vaid arhveerimise eesmärgil, siis palun lisage see info juurde.

Oleme väga tänulikud teie meenutuste ja pildimaterjali eest! Eriisemate fotode ja lugude saatjad saavad tänatud ja kõik külastajate poolt märgatud! Külastajateks saate olla ise, koos pere, sõprusringkonna, klassi või lasteaiarühmaga. Traditsioonilised jõulutunnid toimuvad kogu detsembri kuu jooksul ja aegade broneerimine

on juba alanud. Haiguste perioodil on eriti aktuaalne teema viibida võimalikult palju värskes õhus. Seda teeme ka meie talumuuseumis, kus enamuse tegevusi toimubki õues ja erinevates ruumides viibime vaid põgusalt.

Koos meiega on hea võimalus rännata läbi erinevate ajastute ja kogeda, mil viisil on eestlased jõule tähistanud. Esimene ajahüpe on 150 aastat tagasi ja madalas rehetares teeme jõulueelsed ettevalmistused kraamides ruumid ja kaunistades need ajastule vastavalt, et külla saaks tulla jõulusokk. Tagurpidi kasukas vanaga kohtumiseks liigume peamajja esimese Eesti Vabariigi aega. Järgneb nõukogude aegne näärpüha ning kaasajale omased jõulud koos jõuluvana ja kommipakiga õues lõkke ääres. Kehakinnituseks sööme piparkooke ja joome teed, sest toimekalt tegutsedes lendab kolm tundi kiiresti. Kaasa võtmiseks saab iga laps meisterdada endale looduslikest vahenditest meene. Gruppide külastuse ettetellimine telefonil 580 466 92 või meili teel airi.ryyttli@wi.ee.

Airi Ryytli

Mõniste Talurahvamuuseumi juhataja

Veel on veidi aega... Foto: Mõniste Taluraha muuseumi fotokogu/ Päkapiikumaa 2001.a.

Hoov puhtaks! Lase oma vana autoromu tasuta ära viia

Alates 22. novembrist kuni 5. detsembrini toimub taas romusõidukite kokku kogumise kampaania. Kahe nädala jooksul saab oma vanale kasutuna seisvale autole tellida tasuta äraveo. Selleks tuleb helistada Autolammutuste Liidu telefonile 5787 7233 või Kuusakoski tasuta lühinumbrile 13660.

Liiklusregistri mitteaktiivses osas on hetkel 190 183 sõiduautot, millest 104 108 sõiduautot ei ole käinud vähemalt seitse aastat ülevaatusel. Igal aastal lisandub mitteaktiivsesse nimistusse 7000–9000 sõidukit. Romusõidukid põhjustavad negatiivset keskkonnamõju, võtavad väärtuslikku ruumi, hõivavad linnas parkimiskohti ja takistavad heakorratoid. Omanike teadmatus tõttu jäetakse sõiduk sageli lagunema, lammutatakse ise või müüakse ebaseaduslikult lammutajatele.

Keskkonnaminister Tõnis Mölderil sõnul peab kasutuselt kõrvaldatud sõiduki omanik otsustama, kas ta plaanib tulevikus masinat veel kasutada või mitte. „Juhul, kui sõiduk jääbki seisma, tuleb meele pidada, et romud on ohtlikud jäätmed ja need peaksid kindlasti jõudma jäätmekäitlusse,“ ütles Mölder.

Selleks peab sõidukiomanik valima jäätmekäitleja, kellel on lammutuseks vastav luba. Remonditöökodade nime all tegutsevad lammutused ja teised ebaseaduslikud lammutajad reostavad keskkonda ega võta arvesse vajalikke ohutusnõudeid. Maha kallatud või põletatud mootoriõli seab ohtu pinna- ja põhjavee, lisaks võib see vale käitluse korral kergesti süttida. Nõuetele mitte vastavas õhukonditsioneeris oleva gaasi käitlemine võib aga põhjustada ohtu nii keskkonnale kui ka inimeste tervisele.

„Keskkonnalubadega töötlemiskojad suudavad iga

romusõidukit taaskasutada – neid käideldakse kestlikult, eelistades osade ja materjalide taaskasutamist. Näiteks saab romudest varuosi nagu ukсед, tuled, peeglid ning neist on võimalik ka ringlusse võtta rehve, õlifiltreid, akusid ja metalle,“ selgitas Mölder. 2019. aastal võeti kogutud romusõidukitest ringlusse 87,6% ja taaskasutati 91,9%.

Illegaalsed lammutused ei väljasta ka sõiduki omanikule lammutustõendit ega registreeri end sõiduki uue omanikuna liiklusregistris. Nii jääb heas usus müüdud või ära antud sõiduk vana omaniku nimele. Kasutuselt kõrvaldatud sõiduk kustutatakse aga registrist ainult lammutustõendi alusel. Romukampaania käigus ära antud sõiduki kohta antakse omanikule vajalik tõend. Läänud aastal väljastasid lubadega lammutajad sõiduautodele kokku 16 152 tõendit.

Romukampaaniat veab Keskkonnaministeerium. Selle raames kogusid 2018. aastal Kuusakoski ja Eesti Autolammutuste Liit romukampaania kokku 250 sõidukit, 2019. aastal aga juba 430 romusõidukit. 2020. aastal kogusid Kuusakoski, Eesti Autolammutuste Liit ja BLRT Refonda kokku 256 romusõidukit.

Loe ka lisaks: <https://envir.ee/romusoidukid>

TOO OMA ROMU KUUSAKOSKISSE!

Riik hüvitab vähemkindlustatud peredele elektri-, gaasi- ja küttehinna tõusu

Vabariigi Valitsus andis heakskiidu riigihalduse ministri ettepanekule toetada elektrienergia hinnatõusu mõjude leevendamiseks vähemkindlustatud peresid. Omavalitsuste kaudu hüvitatakse peredele esialgu septembrist märtsini 80% elektri-, gaasi- ja küttehinnatõusust.

„Kaalusime erinevaid energiahinna tõusu leevendamise võimalusi ning lauale jäi toetus vähemkindlustatud leibkondadele kui kõige haavatavamale sihtrühmale,“ ütles riigihalduse minister Jaak Aab. „Toetame peresid pikemaajalist keskmist hinnataset ületavate arvet tasumisel, et niigi keerulisel koroonaviiruse leviku ajal nende perede koormus ei kasvaks.“

Ministri sõnul hakkab hüvitise taotlemine toimuma kohaliku omavalitsuse kaudu eeldatavasti detsembrist ja tagasiulatuvalt. „Palume omavalitsused toetuste andmisel appi, sest nemad teavad oma inimesi ja peresid kõige paremini. Arusaadavalt siin omavalitsuste töökoormus kasvab, hüvitame omalt poolt linnadele ja valdadele toetuse andmisega kaasnevad kulud,“ kinnitas Aab.

Keskkonnaministri Tõnis Mölder hinnangul tuleb panustada rohepöördesse, kuid olla valmis kompenseerima pretseedendit hinnatõusu. „Hüvitis kaetakse Euroopa Liidu kasvuhoonegaaside ehk CO2 lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise tulu osast, mis ületab varem prognoositud. Käesoleva aasta suveprognoosi kohaselt saab rahaline maht olema suurusjärgus kuni 37 miljonit eurot, mis peaks olema lähikuudeks piisav, et energiaarvete hinnatõusu kulusid katta,“ selgitas keskkonnaminister.

„Lisaks ajutistele leevendusmeetmetele tuleb märkimisväärselt panustada uute taastuvenergia tootmisvõimsuste loomisesse, et hoida tulevikus energiahindu stabiilsena,“ märkis Mölder.

Hüvitise sihtrühmaks on leibkonnad, kelle netosissetulekud on allpool suhtelise vaesuse piiri. Suhtelise vaesuse piiri arvestatakse pere ühe

inimese kohta 673 € kuus, iga järgmise vähemalt 14-aastase leibkonnaliikme kohta sama summa kaaluga 0,5 ja alla 14-aastased lapsed kaaluga 0,3. Nii on näiteks kahe täiskasvanu ja kahe alla 14-aastase lapsega pere suhtelise vaesuse piiriks arvestatud 1413 eurot.

Seega saavad esialgsel hinnangul hüvitist taotleda kuni 70 000 peret, kellele hüvitatakse suurem osa elektri, gaasi või toasooja hinnatõusust. Hüvitise arvutamisel on aluseks võetud ühikuhinnad elektril alates 60 €/MWh (6 s/kWh), gaasil 30 €/MWh (3 s/kWh) ning küttekütal alates 65 €/MWh (6,5 s/kWh). Kuna enamike tarbijate energiaarvetel ei ole hindu komponentide lõikes välja toodud, lähtutakse kõigi taotlejate puhul hüvitamisel energiaarvetel toodud kogumaksumusest, mis sisaldab ka käibemaksu, taastuvenergia tasusid, aktsiise ja võrgutasusid. Nii hüvitatakse 80% energia koguhinnast, mis ületab elektril 120 €/MWh (12 s/kWh), gaasil 49 €/MWh (4,9 s/kWh) ning küttekütal 78 €/MWh (7,8 s/kWh).

Olenevalt energiatariifidest, taotluste arvust ning eraldatud hüvitiste mahust, otsustatakse 2022. aasta veebruaris selleks ajaks selgunud andmete alusel, kas hüvitamist on võimalik jätkata ka aprillis-mais.

Hüvitamise täpsemad tingimused sätestatakse riigihalduse ministri määrusega, mis on juba väljatöötamisel. Omavalitsused peavad toetuse andmiseks omakorda vastu võtma vastavad korrad. **Kui kõik läheb plaanipäraselt, saavad sihtrühma kuuluvad pered hüvitist taotlema hakata detsembrist ja tagasiulatuvalt ka sügiskuid arvestades. Jälgige jooksvat infot!**

Lisaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium hinnatõusu mõjude leevendamiseks paralleelselt välja töötanud meetme elektri võrgutasu hüvitamiseks 50% ulatuses kõigile, sh kodutarbijatele. Hüvitis kajastub elektriarvetel oktoobrist märtsikuuni võrguteenuse poole väiksema maksumusena.

Töötukassa, koolid ja tööandjad tahavad leevendada õmblejate põuda

Lõuna-Eesti tööturul on juba aastaid olnud masinõmblejate puudujääk. Piirkonna kutseõppeasutustes pole aastaid seda eriala õpetatud. Viimati õpetati õmblejaid Valgamaa Kutseõppekeskuses 5 aastat tagasi. Oktoobri lõpus toimunud kohtumisel arutasid võimalikke lahendusi õmblusvaldkonnas tegelevate ettevõtete, kutseõppeasutuste ja töötukassa esindajad.

Piirkonna tööandjad märkisid, et neil pole hetkel piisaval hulgal kvalifitseeritud töökäsi. Ühiselt leiti, et õmblusega seotud ametialad vajavad populariseerimist, sest vajadus tööturul pole ajas kahanenud.

Tööandjate hinnangul on vajadus õmblejate õpe Kagu-Eestis taastada. Õpe ei pea olema paikselt ühes kohas, vaid roteeruks erinevates kohtades - ühel aastal Valgas, teisel aastal Võrus ja kolmandal Põlvas, nii et kogu piirkond saaks kaetud. Tööandjad leidsid, et töökohapõhine õpe oleks kõige tulemuslikum. Hetkel koolitatakse õmblejaid Tallinnas, Tartus, Ida-Virumaal ja Saaremaal.

Kutseõppekeskused lubasid omavahel õmbleja õppe võimalust arutada ja konsulteerida Haridus- ja Teadusministeeriumiga.

Uuesti kogunetakse aruteluks järgmise aasta veebruaris.

Kohtumisel osalesid: Võrumaa Kutsehariduskeskus, Valgamaa Kutseõppekeskus, Rápina Aianuduskool, MoonTTM OÜ, Aclima Baltic AS, Ursuit Baltics AS, Sime Beds OÜ, M.A.S.I Company AS, RK Scover OÜ, OÜ NELIJAKK, Voglia Eesti OÜ, Võru Empak AS, Eesti Töötukassa Valga-, Võru ja Põlvamaa osakond.

Gea Meriste
Võrumaa osakond
tööandjate konsultant

Tee uutele pakkidele ruumi,

VII OMA PAKK KIIRESTI KOJU!

Palume kõigil pakiautomaadi kasutajatel oma pakkidel võimalikult kiiresti järel käia, sest muidu ei jätku vabu kappe uute pakkide toomiseks ja pakiliiklus on aeglane.

Haigekassa julgustab patsiente küsima videovastuvõttu

Eelmise aasta märtskuust alates on tervishoiuteenuse osutajad lisaks tavavastuvõttele teinud ka kaugvastuvõtte. Kuna kõige tõhusam on kaugvastuvõtt üle videovõtte, julgustab haigekassa patsiente ka ise tervishoiutöötajalt videovastuvõttu küsima.

Haigekassa arendusjuhi Jaarika Järviste sõnul säastavad kaugvastuvõttud inimese aega ja sõidukulud. Seega sobivad nad heaks alternatiiviks igal ajal, aga seda enam praegu, kus haiglate ülekoormuse tõttu on plaaniline ravi ja kontaktvastuvõttude kohati peatatud. „Kui mõlemal osapoolel selleks võimalus olemas, võiks telefonikõnele eelistada videolahenduse kasutamist,” ütles ta. Üldjuhul on kaugvastuvõttude lubatud korduva vastuvõtu puhul, kuid kuna plaaniline ravi on pandeemia tõttu hetkel piiratud, võib selle aasta lõpuni ka esmane vastuvõtt toimuda video vahendusel.

Uuringud näitavad, et just videovastuvõtt on kaugteel toimunud vastuvõttudest kõige tõhusam. „Inimeseni jõuab enam kui 50 protsenti infost visuaalselt vestluspartneri miimikast ja kehakeelt jälgides, sealt edasi tulevad alles heli ja tekst,” tõdes Järviste. „Julgustame kindlasti kõiki patsiente, kellel on kodus selleks tehnilised võimalused olemas, ka ise tervishoiutöötajalt uurima, kas asutusel selleks tehniline võimekus on ja kas vastuvõtt saaks läbi viia videovõtte vahendusel,” lisas ta.

Haigekassa küsib kaugvastuvõttude kohta regulaarselt ka patsientidelt tagasisidet.

Tänavu maikuu läbi viidud küsitlusest selgus, et videovastuvõtt loob telefoni teel toimunud vastuvõttega võrreldes ehedama tunde. Samuti suurendab see usaldust tervishoiuspetsialisti vastu ja aitab ka keerukatest selgitustest lihtsamini aru saada.

Oktoobri keskpaigaks oli 2021. aastal kaugteel läbi viidud ligi 223 000 vastuvõttu, mis moodustab kokku 9,3 protsenti kõigist ambulatoorsetest vastuvõttudest. Kuigi pea neljandik küsitlusest ootab arstilt videovastuvõttu, siis praegu moodustavad need kõigist kaugvastuvõttudest veel alla ühe protsendi.

„Mõte arstiga videovõtte teel sellisest tervisemurest rääkida, kus pole vaja patsienti vahepeal kompida, meeldib inimestele järjest rohkem,” ütles Kadri Tammepuu patsientide liidust. „Muidugi on vestluseks vaja privaatsust kohta ja teatud tehnilist võimekust, kuid paljudel pole see probleem. Järgmine samm võiks olla liikumisraskustega eakatele, kel huvi olemas, need nipid selgeks õpetada.”

„Palju eeliseid on videolahendusel ka spetsialisti jaoks,” märkis Jaarika Järviste, selgitades, et videovõtte vahendusel tekib patsiendiga lähedasem kontakt kui lisaks kõnele on võimalik jälgida ka tema miimikast ja kehahoiakut. Samuti on keerukaid teemasid lihtsam selgitada, kui patsiendiga saab hoida silmsidet.

Kõige suurema osakaaluga kõigist

vastuvõttudest ehk üle 30 protsendi on teinud kaugteel psühhiaatria eriala spetsialistid. Põhja-Eesti Regionaalhaigla psühhiaater-vanemarst dr Margus Löökene märkis, et videovastuvõttudega harjuvad aina enam nii spetsialistid kui ka patsiendid ning eeliseid on sellel isegi võrreldes tavavastuvõttega. „Videovastuvõtt annab võimaluse pilti jagada, analüüside ja uuringute tulemusi edastada ning erinevat kirjandust hõlpsamini soovitada. Enda kogemusest võin öelda, et psühhiaatri vastuvõtte puhul ei ole enamasti vahet, kas inimene istub teisel pool lauda või kuvatakse vestluspartner ekraanil,” sõnas ta.

„Regionaalhaiglas on loodud tervishoiutöötajatele igati lihtne, mugav ja loogiline lahendus videovastuvõtte läbi viimiseks,” rääkis dr Löökene. Lahendus töötab läbi Teamsi rakenduse, mis on seotud haigla registratuuriga. Patsiendile saadetakse e-kirjaga kalendrikutse ning vastuvõtu alustamiseks piisab, kui veebilehel klõpsata.

„Videovastuvõtt sobib väga hästi patsientidele, kel tööpäeva keskel on keeruline vastuvõtule tulla. Pool tunnistest vastuvõtteks oleks ehk lihtne leida, aga kui lisada juurde veel teine pool kohale jõudmiseks ja kolmas pooltund tagasi tööle naasmiseks, siis ajakulu suureneb. Sama kehtib haiglast kaugemal elavate patsientidele, kelle puhul on oluline ka transpordikulu,” selgitas dr Löökene, et videovastuvõtu tegemiseks piisab vaid kaameraga

telefonist või arvutist ning internetiühendusest.

Kõik raviasutused praegu veel videovastuvõtu võimalust ei paku, kuid paljudes haiglates käivad selleks aktiivselt ettevalmistused. Videovastuvõtte osakaalu suurendamiseks hakkas haigekassa tänavu märtsist kõigile eriarstiabi teenust pakkuvatele partneritele turvalise ja kasutajamugava videovastuvõtu võimaluse pakkumise eest maksma tulemustasut. Selle saamiseks peab raviasutuses vähemalt viis protsenti vastava eriala vastuvõttudest toimuma kaugteel ja kümme protsenti neist kaugvastuvõttudest omakorda olema läbi viidud videovõtte vahendusel. Lisaks peavad patsiendid tagasiside küsitluse alusel teenusega rahul olema. Tuleval aastal tulemustasut suurendatakse kahekordistub.

Haigekassa alustas kaugteenuste arendamist 2020. aasta alguses. Selle eesmärk oli parandada ravi kättesaadavust, järjepidevust ja kvaliteeti ning toetada patsienti oma tervise eest hoolitsemisel. Kaugvastuvõttude toimuvad telefoni, reaalaajas veebivestluse või videovõtte vahendusel. Täna saadab haigekassa kaugteenustena nii kaugvastuvõtte kui ka -teraapiid.

Elundidoonoriks on nõus hakkama pooled Eesti inimestest, kuid otsuse on digiloos vormistanud vaid 2%

Eestis on elundidoonorluse tahteavalduse täitnud vaid 2,1% täiskasvanud elanikkonnast. Eesmärk on nelja aasta jooksul tõsta tahteavalduste määr 10%-ni. Selleni jõudmiseks pöörab Tervisekassa novembris tähelepanu elundidoonorlusele – innustab inimesi täitma organidoonoriks olemise tahteavaldust ja julgustab lähedastega teemast rääkima.

Sotsiaalministeeriumi 2019. aastal tellitud uuringust inimeste hoiakute elundidoonorluse suhtes selgus, et pisut enam kui pooled Eesti elanikud oleksid nõus oma elundite surmajärgse loovutamise, kuid tahteavalduse on täitnud vaid 2,1% täiskasvanud elanikkonnast. Tartu Ülikooli Kliinikumi transplantatsioonikeskuse direktori dr Virge Palli sõnul on Eesti elanike hoiak elundidoonorluse suhtes avatud, kuid oma sellekohasest otsusest mitte teada andmisel ei pruugi soovitud heategu jõuda abivajajateni.

„Elundite ja kudede loovutamise nõustumine on heategu, mis võib olla ainus võimalus inimese elu päästmiseks. Tõenäosus, et inimene sureb ajusurma on oluliselt väiksem kui see, et ta võib ise vajada siirdamist. Seega on ülioluline, et Eestis oleks piisavalt inimesi, kes on tahteavalduse alusel andnud nõusoleku elundidoonoriks olla,” ütles Pall.

Elektronilise tahteavalduse täitmine on lihtne – kõik täisealised inimesed saavad seda teha juba tuttavaks saanud patsiendiportaalis www.digilugu.ee. Menüüst tuleb valida tahteavaldused ning märkida oma otsus – kas nõusolek või keeldumine – ning kinnitada see digiallkirjaga. „Allkirjastatud tahteavaldust saab digiloos alati muuta, kuid kindlasti tuleks oma otsusest anda teada ka lähedastele,” selgitas Pall.

„Perekonna roll on elundidoonorluse juures oluline – kui inimene ise tahteavaldust täitnud ei ole, püütakse lahkunu tahe välja selgitada lähedastega vesteldes. Olles teadlik pereliikme eluajal tehtud otsusest, on tema lähedastel keerulisel hetkel kergem,” lisas Pall.

Eestis on hetkel ligi 70 raske elundipuudulikkusega inimest, kes vajavad elundisiirdamist. Selleks, et siirdamist ootavad patsiendid saaksid õigeaegset ravi, on oluline iga ühiskonnaliikme panus. Ühel organidoonoril on võimalik kinkida uus elu kuni kaheksale inimesele.

Olen elundidoonor, et pärast minu elu oleks kellelgi võimalik kauem elada – teen seda elu pärast.

Lisainfo: www.elundidoonorlus.ee

Vaata enne suuri külmasid üle oma veesüsteemid!

Jälle on kätte jõudnud aeg, kui majapidamistes tuleb veesüsteemid üle vaadata ja seada valmis saabuivateks külmakraadideks.

Veesüsteemide kontrollil pidage mees, et soojustus vajab torustik kütmata keldris ning vundamendist läbimineku. Ei tohi ära unustada ka koridoris asuvate vee- ja kanalisatsioonitorude soojustamist. Eesti Vee-ettevõtete Liit on koondanud rea soovitusi, mida majapidamistes tuleks järgida vältimaks veesüsteemide külmakahjustusi:

- Hoones, mida igapäevaselt ei kõeta, tuleb vee liikumine hoonesse peatada (sulgeda maakraan või pump kaevus) ning tühjendada torustik, veeboiler, WC-poti loputuskast ja äravool, kraanikausi äravool ja muud veesõlmed.

- Kasutuses olevates hoonetes vaata üle kogu veevõrk veendumaks, et liigne külm ei pääseks ligi. Soojusta torustik, mis võib enim olla mõjutatud välistemperatuurist.

- Selgita välja, milline on sobilik isolatsioonimaterjal. Vana kasukas ja kaltsud ei anna piisavat kaitset. Torude hea külmakindluse tagab õigest valitud isolatsioon. Küsi nõu ehituskaupade kauplusest või sanitehnikult.

- Arvesta ka niiskuse ja tõmbetuulega. Niiskus vähendab soojustust ja tõmbetuul kiirendab külmumist. Seepärast vaata üle keldrite aknad ja ukse ning vajadusel tihenda soojakindlamaks.

- Veearvesti töökindluse tagamiseks kaitse see külma eest. Veearvestit ümbritsev temperatuur ei tohi langeda alla kahe soojakraadi.

- Lühiajaliseks abinõuks, kui torustikus olev vesi hakkab külmuma, on veekraani nirisema jätmine. Vee liikumine torustikus takistab selle külmumist.

- Kui siiski juhtub, et veetorustik külmub ära, siis esmalt tee kindlaks koht, kust on külm torustikule ligi pääsenud. Kasuta ülesulatamiseks ohutuid vahendeid ja varu aega, sest soojustada tuleb aeglaselt, et vältida torustike kahjustusi (sobiv vahend on nt soojapuhur).

- Kui torustiku külmumine on ulatuslikum, siis pöördu abi saamiseks torutõid teostavate ettevõtete poole.

Eesti Vee-ettevõtete Liit ja Võru Vesi

IGA MEES PEAB SEDA TEADMA!

Eesnäärmevähk on meeste sagedasim vähkkasvaja Eestis ja ka Euroopas tervikuna. Alates 50. eluaastast diagnoositakse igal kuuendal mehel eesnäärmevähk. Mehe vanuse kasvades haigestumise risk suureneb. Eesnäärmevähki diagnoositakse kõige sagedamini 55–74-aastastel meestel.

Eesnäärmevähki haigestumise riski võivad vähendada:

- tervislik eluviis,
- tasakaalustatud toitumine,
- füüsiline aktiivsus,
- aktiivne ja korrapärane seksuaalelu.

Haiguse varaseks avastamiseks on soovitatav teha PSA analüüsi meestel alates 50. eluaastast. Kui perekonnas on juba eesnäärmevähki esinenud, on soovitatav teha PSA analüüsi alates 45. eluaastast.

Eesti Vähiliit koos meeste terviseprobleemidega tegelevate arstidega soovib meestele toetada tervislikult, olla füüsiliselt aktiivne, vähendada stressi oma elus ning külastada regulaarselt arste, et võimalikud terviseprobleemid saaksid varakult avastatud ja ravitud!

Tea, et enamik meeste tervisemuresid on välditavad ja varakult avastatud eesnäärmevähk on ravitav.

Loe lähemalt: www.cancer.ee ja meestetervis.ee

Mõniste-Ritsiku kiriku teade

Pühapäeval, 28. novembril kl 11.00 toimub Mõniste-Ritsiku (Varstu) kirikus liturgiline jumalateenistus.

HOIA HINNÄST!

Meie inimesed on tublid vaktsineerijad – rekordpäevadel, mida on kokku olnud kaheksa, oleme Rõuge perearstikeskuses teinud kuni 60 süsti. Vaktsineerimisega hõlmatus nii kogu Eestis kui meie vallas vajab siiski tugevat tõusu – ootame kõiki, kes pole veel vaktsineeritud!

Mõistame, et uue vaktsiiniga on seotud mõningad kahtlused, paraku kardetakse mõnikord lausa utoopilisi kõrvaltoimeid. Oleme valmis teiega sel teemal rääkima – oleme ju ise meedikutena ise esimeste vaktsineeritute hulgas ja tänu oma tööle hästi kursis erinevate kõrvaltoimetega.

Vestleme iga vaktsineerija tulijaga isiklikult ning mõõdame enne süsti tegemist kehatemperatuuri, vererõhku, pulsisagedust ja hapniku saturatsiooni sõrmeotsast. Pärast seda jääb vaktsineeritu 15 minutiks ooteruumi jälgimisele ja saab maiustada kommiga.

Kaitseme ennast ja sellega kaitseme ka teisi!

Viivika Allas
Rõuge perearst

Anu Lust
Rõuge perearst

Aune Saal
Rõuge pereõde

Helle Jõgeva
Rõuge perearstikeskuse
registraator

Kõik perearstid ootavad sind vaktsineerima sõltumata sellest, millisesse nimistusse kuulud või kus elad. Kui sul on vaktsineerimise kohta küsimusi, siis helista ja küsi otse asjatundjalt!
Lisaks perearstile saab abi nõustamistelefonidelt 1220 ja 1247.

8 põhjust, miks vaktsineerida ennast COVID-19 vastu

Kaitses iseend. Haiguse kul on ettearvamatult ning see võib kahjustada nii noore kui ka vanema inimese tervist ja elukvaliteeti pikaks ajaks.

Kaitses haiglaid. Vaktsineeritud inimesel väheneb koroonaraske põdemise oht 4-5 korda. Esiteks ei hakka koroonaviirus vaktsineeritud inimestele nii hästi külge. Teiseks, kui nakkus siiski läbi murrab, põeb vaktsineeritud inimene haigust kergemalt. Tema võimalus haiglasse sattuda väheneb 2-3 korda. Kui sinna tuleb siiski minna, on ravi kiirem ja kergem.

Kaitses teisi. Mida rohkem inimesi on vaktsineeritud, seda vähem saab koroonaviirus levida ning seda vähem on tõsiseid haigestumisi. End vaktsineerides kaitseme kõige nõrgemaid, kes terviseseisundi tõttu ennast vaktsineerida ei saa. Nemed võivad olla meie vanemad, lapsed, sõbrad, tuttavad või lihtsalt tänaval möödudjad.

Oled vähem nakkusohtlik. Uuringud on näidanud, et kui vaktsineeritud inimene haigestub, võib temalt leida elujõulist viirust vaid paari päeva jooksul, samas kui vaktsineerimata inimene võib olla nakkusohtlik nädala või isegi mitu. Seega, kui tahame kaitsta ka oma lähedasi, tasub kindlasti olla vaktsineeritud.

Reisid vabamalt. Vaktsineeritud inimesed ei pea Eestit riiki sisenedes jääma eneseisolatsiooni vähemalt ühe aasta jooksul alates vaktsiinikuuri läbimisest. COVID-19 haiguse läbipõdenute isolatsioonivabastus kehtib kuus kuud alates tervenemisest.

Sa ei pea jääma eneseisolatsiooni. Vaktsineeritud inimesed ei pea lähikontaktseta eneseisolatsiooni jääma, vaid saad elada oma tavapärasel elul.

Käid vabalt restoranis, teatris ja trennis. Kui Sul on lõpetatud vaktsineerimiskuur, saad tõendiga teatrisse, kinno, spordiklubidesse, restoranidesse ja mujale, kus kehtivad piirangud.

On üsna kindel, et COVID-19 ei kao ära, vaid jääb meie sekka ringlema. Seega vajame me kõik immuunkaitset, mille saab kõige ohutumalt just vaktsineerimise teel.

COVID-19 vastu vaktsineerimine on kõigile tasuta, isegi ilma ravikindlustuseta. Vaktsineerida saab ka kodus! Koduõde Riia Palm vaktsineerib Pfizeri vaktsiiniga koroonaviiruse vastu, samuti gripi vastu, mis on sel aastal 65-aastastele ja vanematele inimestele TASUTA. Tema kutsumiseks võta ühendust sotsiaaltöötajaga.

Sotsiaaltöötajaga võta ühendust ka siis, kui vajad vaktsineerimise minekuks transporti.

RÕUGE VALLA SOTSIAALTÖÖTAJAD:

Haanja piirkond	Maie Kalnapenkis	787 8834, 523 7065, haanjasotsiaal@rauge.ee
Misso piirkond	Marika Heinvee	785 6144, 5340 3744, missosotsiaal@rauge.ee
Mõniste piirkond	Egle Veinberg	789 1237, 5307 3260, monistesotsiaal@rauge.ee
Rõuge piirkond	Maire Grosmann	785 9138, 5330 0153, raugesotsiaal@rauge.ee
Varstu piirkond	Signe Arumäe	782 1355, 5334 1640, varstusotsiaal@rauge.ee

Vaata vaktsineerimise võimalusi:

www.vaktsineeri.ee

Viljandi haigla vaktsineerimisbuss

Busside graafikud: www.vaktsineeri.ee -> „Lähem vaktsineerima“ ja valla kodulehel.

Lõuna-Eesti haigla vaktsineerimiskabinet

Aegade broneerimine: 786 8569, 1247, www.digilugu.ee

Vaktsineerimiskabinet on avatud E ja N kell 8.00–16.00 Kell 13–15 vaktsineeritakse ilma eelneva registreerimiseta

Kasutatakse erinevaid vaktsiine – helista ja küsi või vaata www.leh.ee, www.vaktsineeri.ee.

Kagukeskuse Südameapteek

Aegade broneerimine: www.sudameapteek.ee

T, N kell 15.45–18.45

L kell 11.15–14.45

Kasutusel Moderna vaktsiin

Kas teadsid?

Kolmanda astme intensiivravivastu hingamisaparatuuride all olevatest inimestest 90% on vaktsineerimata.

Haigekassale esitatud raviarvete analüüsist selgub, et vaktsineeritud inimesed vajavad üle nelja korra vähem haiglaravi ning üle viie korra vähem intensiivravi. Sama trendi peegeldavad ka raviarvete – vaktsineeritud inimeste ravikulud on väiksemad.

Analüüsi tulemusena saab öelda, et vaktsineerides 22 inimest hoitakse ära vähemalt üks liigne nakatumine. Samuti iga 153 inimese vaktsineerimisega oleme me ära hoidnud vähemalt ühe inimese liigse surma.

Kolmas süst mitte ainult ei taasta aja jooksul nõrgenenud kaitset, vaid viib selle esialgselt veel kõrgemale tasemele. Näiteks Iisraelis vähenes kolmanda vaktsiinidoosi saanud üle 70-aastaste inimeste nakatumine 5 korda ja haiglaravi vajamine ligi 20 korda.

Koroonaviirus võib alandada meeste viljakust. Kuigi sama räägitakse vaktsineerimise kohta, pole vaktsiinide mõju sperma kvaliteedile teadusuuringutes kinnitust leidnud.

Koroonaviirus ei kao ilmselt kunagi päriselt ära, sel või mõnel järgmisel aastal saab see meid kõiki kätte. Küsimus on aga selles, kas nakatumisest saab üks elu raskemaid nakkushaigusi või mitte.

Vaktsineeritud inimene põeb koroonat mitmeid kordi kergemalt kui vaktsineerimata inimene. Käi vaktsineerimas ära!

Leia endale sobiv Rõuge valla perearst ja võta ühendust:

Misso ja Ruusmäe perearstipraksis

Perearst Evi Luts, pereõde Ülle Prants

785 6113, 5341 3244, evi.luts@mail.ee

Kojukutsete registreerimine tööpäeviti kell 8–11.

Vajadusel telefoni teel konsultatsioonid kuni kella 20-ni.

Vastuvõtt Missos:

E kell 8.00–13.00

K, R kell 8.00–12.00

N kell 14.00–16.00 (ette registreerides kell 16–18)

Vastuvõtt Ruusmäel:

T ja N kell 9.00–13.00

Mõniste perearstikeskus:

Perearst Ärija Rimbeniece ja pereõde Milla Liiv

789 1834, 5392 5622 (pereõde), 51905891 (perearst)

Perearstikeskus on avatud esmaspäeval, teisipäeval ja reedel kell 7.30–15.30, kolmapäeval kell 7.30–10.30 ja neljapäeval kell 10–18.

Telefonitund tööpäevadel kell 13–14, laboratoorium teisipäeviti kell 7.30–10.

Perearsti vastuvõtuajad:

E, T ja R kell 9.00–13.00

N kell 13.00–18.00

Pereõde vastuvõtuajad:

E, T, R kell 7.30–9.00 ja 14.00–15.30

K kell 7.30–10.30

N kell 10.00–17.00

Rõuge perearstikeskus:

Perearstid Viivika Allas ja Anu Lust, pereõde Aune Saal

785 9171, rougeperearst@gmail.com, www.rougeperearst.weebly.com

E, K, N, R kell 9.00–17.00

T kell 10.00–18.00

Vastuvõtt Haanjas:

787 8849

N kell 10.00–16.00

Varstu perearstikabinet

Perearst Anne Ojakäär

789 3316. Vastuvõtule tuleku peab eelnevalt kokku leppima.

Nii perearst kui pereõde teenindavad teid vajadusel ka Osula perearstikeskuses (tel 789 5239).

Arsti telefonitund on tööpäevadel kell 13–14.

Analüüsi on sobivaim võtta E, K, R kell 8.00–10.30 Osulas ja T kell 8.30–10.30

Varstus

Vastuvõtuajad:

T kell 8.30–16 (perearst)

T kell 8.30–10 (pereõde)

Koroonaviirus on tulnud, et jääda – oleme seda juba tühimuseni kuulnud. Kui rängalt see kuri viirus meid igal järgmisel hooajal kimbutama jääb, sõltub sellest, kui kaitstud me oleme.

Kõige tõhusam ja kontrollitum kaitse on vaktsineerimine; vaktsineerimata jätmise ning selle asemel „päästva“ nakatumise ootamine või lausa selle otsimine on vastutustundetu ja rumal. Tõsi – immuunsuse saavutab ka haigust läbi põdedes, kuid selles loteriis on liiga vähe võidunumbreid. Haiguse kul on ettearvamatult ja kuigi algselt vaid riskirühmadele ohtlikuks peetud, näeme üha sagedamini, kuidas nakatumine on saanud saatuslikuks ka noortele ja igati elujõus inimestele.

Selle haiguse saatuslikkus ei seisne ainult surmas, nagu sageli lihtsustatult mõeldakse, vaid pahatihti ka pikalt kestma jäävates tüsistustes, mis rikuvad inimese elukvaliteedi, alandavad töövõimet, kurnavad meditsiinisisüsteemi, vähendavad tervena elatud aastaid.

COVID-19 vastu vaktsineerimine kaitseb kõige paremini koroonaviirusega kaasneva raske kopsuhaiguse ja lämbumissurma eest. Mina usun vaktsiinide tõhususse ja tänapäeva meditsiini – mitte ainult selle pärast, et mul on vastav haridus, vaid näen ja kogen seda oma töös iga päev. Võru haiglas on nakkushaigetele 26 kohta ja need on viimasel ajal pidevalt täidetud koroonaviirusesse nakatunutega, valdav enamuse neist on jätanud end vaktsineerimata.

Julgustan kõiki, kes seni veel kahtlevad, võtma ühendust oma perearstiga või tulema Lõuna-Eesti haigla vaktsineerimiskabinetti ja laskma end vaktsineerida. Valida on veel vaktsiini vahel, mis kõik on piisavalt tõhusad ja ohutud.

Arvi Vask
Lõuna-Eesti haigla juht

Lõuna-Eesti haigla juhatuse liige Arvi Vask.
Foto: Terje Lepp/ÄP

